

متن پرسش

باسمه تعالی. سلام علیکم: در جایی از پرسش و پاسخ‌ها (۳۷۲۸۴) فرموده اید شمس تبریزی، مولوی، حافظ، عطار، بایزید، جنید، ابن عربی، منصور حلاج، ترمذی و... همگی شیعیانی بودند با روح و فرهنگ اهل بیت که تقیه می‌کردند. برایم سوال است که ادعای تقیه ی برخی از این افراد را چگونه مطرح کردید با توجه به اینکه برخی از این شخصیت‌ها گاه تندترین حرف‌ها را علیه مسلمات شیعه می‌زنند که اهل تسنن نزدند بلکه برعکس، اهل سنت نیز در آن عقاید همسو با شیعه مطالب بسیاری دارند، وجهی برای تقیه باقی می‌ماند؟ و یا گاه در سیره و رفتار بر سنتی بوده‌اند که یا با فرهنگ اهل بیت نه تنها همسویی ندارد بلکه نهی‌های فراوانی رسیده و از طرفی اهل تسنن و دیگر فرق اسلامی نیز آن رفتار را غیر اسلامی یا ضد اسلامی تلقی کرده‌اند. از طرفی تضاد واضحی میان این افراد به چشم می‌خورد از جمله اینکه مثلاً جنید از فتوا دهندگان به قتل منصورست که سلطان ولد، تاج‌الدین خوارزمی، بابا رکن‌الدین شیرازی، عطار نیشابوری و... تصریح کرده‌اند. یا ترمذی شخصی‌ست که در عداوت با اهل بیت و امیرالمومنین و شیعیان، صاحب سبک است و انکار متعدد فضائل اهل بیت مورد پذیرش صحاح سته ی اهل تسنن و حتی متواتر با توهین و بددهنی و جعل حدیث برای خلفا و نسبت شهوترانی دادن به امیرالمومنین و... را در کارنامه دارد و در عین حال خود را مصداق اهل بیت در آیه ی تطهیر می‌داند و حتی اظهار فرح در روز عاشورا را مطرح کرده است و ده‌ها جسارت و توهین و... شیعه ی در حال تقیه دانسته‌اید؟ و یا جناب عطار را بر چه وجهی؟ بر اساس مدح‌هایی که برای اهل بیت در آثار معتبرش دارد همانگونه که تصریح به مذهب خویش و مدح خلفا دارد؟ یا محتویات آثاری که انتسابشان به عطار به شدت توسط بزرگان ادبیات رد شده و یا بر اساس اینکه مشرب عرفانی او را پسندیده‌اید؟ همچنین پیرامون منصور که حرف بسیار است و...

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حتماً در جریان هستید که در این موارد بسیار بحث شده است. به نظرم آیت‌الله جوادی در جلسه ۲۰۰ شرح فصوص می‌فرمودند ابن عربی در عقیده شیعه بوده است و یا آیت‌الله طهرانی در کتاب «روح مجرد» از قول مرحوم قاضی می‌فرمایند که ابن عربی و مولوی شیعه بوده‌اند و در عقیده و عمل، تقیه می‌کردند. و حتماً در جریان هستید که جناب عطار را به جرم شیعه‌بودن از شهر هرات اخراج کردند. موفق باشید

